

AINEPASS

Õppeaine: **Ühiskonnaõpetus**

Õpetaja: **Gerli Jürima**

Klass **9.klass**

Trimester: III

1. Demokraatia:

- 1) Demokraatliku ja mittedemokraatliku ühiskonna erinevused.
- 2) Demokraatliku valitsemise põhijooned: võimuorganite valitavus ja aruandlus, võimude lahusus ja tasakaal.
- 3) Õigusriik.

2. Eesti valitsemiskord

- 1) Põhiseadus. Põhiseaduslikud institutsioonid.
- 2) Riigikogu koosseis ja ülesanded.
- 3) Valitsuse moodustamine ja ülesanded.
- 4) Vabariigi President.
- 5) Kontrollorganid: õiguskantsler, riigikontroll. Kohus.
- 6) Kohalik omavalitsus.
- 7) Õigussüsteem. Eesti kohtusüsteem. Õigusaktide kasutamine. Alaealiste õiguslik vastutus.
- 8) Kodakondsus. Eesti kodakondsuse saamise tingimused. Kodanikuõigused ja -kohustused. Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikud, kodakondsuseta isikud ning kolmandate riikide kodanikud, nende õigused ja kohustused Eestis.
- 9) Erakonnad. Erakonna ülesanded demokraatlikus riigis. Eesti parlamendierakonnad.
- 10) Valimised. Valimiste üldine protseduur. Kandidaadid ehk valitavad ja hääletajad ehk valijad; nende rollid. Valimiskampaania. Teadlik hääletamine.

2. Ühiskond ja sotsiaalsed suhted:

- 1) Ajakirjanduse roll ühiskonnas: informeerimine, tähelepanu juhtimine probleemidele, avaliku arvamuse kujundamine, meelelahutus jne.
- 2) Kommunikatsioonieetika, avaliku ja eraelu piir.
- 3) Turunduskommunikatsiooni funktsioon ja liigid: valimisreklaam, sotsiaalreklaam, kommertsreklaam jne.
- 4) Autoriõigused ja -vastutus, teoste kasutamine: viitamine, tsiteerimine, üles- ja allalaadimine. Plagieerimine.
- 5) Sotsiaalsed rühmad ühiskonnas: soolised, ealised, rahvuslikud, usulised, varanduslikud, regionaalsed jm.
- 6) Sotsiaalne kihistumine ja selle põhjused. Sotsiaalne sidusus. Sotsiaalne tõrjutus. Sotsiaalne õiglus ja võrdõiguslikkus. Solidaarsus.
- 7) Väärtused ja identiteetid. Mitmekultuuriline ühiskond ja selle võimalused ning probleemid.

3. Eesti Euroopas ja maailmas:

- 1) Eesti Euroopa Liidu liikmena;
- 2) Eesti rahvusvahelistes organisatsioonides.

Õpitulemused:

Õpilane:

- 1) teab ja oskab kasutada kontekstis mõisteid demokraatia, autokraatia, totalitarism; võimude lahusus ja tasakaal, õigusriik, kodanikuõigused, kodanikuvabadused, kodanikuühiskond, kodanikualgatus;
- 2) selgitab demokraatia põhimõtteid ning nende rakendamist riigivalitsemises;
- 3) tunneb demokraatlikus ühiskonnas kehtivaid reegleid(nt pluralismi, kaasamist, vähemusega arvestamist, igäülhe võrdsust seaduse ees); käitub demokraatia põhimõtete järgi;

- 4) eristab demokraatiat ja autokraatiat, võrdleb demokraatliku, autoritaarse ja totalitaarse ühiskonna põhijooni;
- 5) selgitab õigusriigi toimimise põhimõtteid. ;
- 6) teab ja oskab kasutada kontekstis mõisteid põhiseadus, põhiseaduslik institutsioon, põhiseaduslikud õigused, seadusandlik võim, opositsioon, koalitsioon, täidesaatev võim, president, õiguskantsler, riigikontroll, kohalik omavalitsus(KOV), kohus, õigusakt; erakond, valimised, kodakondsus, kodanik, alaline elanik;
- 7) tunneb ja oskab kasutada Eesti Vabariigi põhiseadust ning iseloomustab Eesti riigi poliitilist ja halduskorraldust;
- 8) mõistab seaduste järgimise vajadust ja seaduste eiramise tagajärgi ning teab, kuhu oma õiguste kaitseks pöörduda; oskab leida vajalikku õigusakti ning kasutada elektroonilist Riigi Teatajat (eRT);
- 9) teab riigi- ja omavalitsusasutuste struktuuri, sh riigi- ja omavalitsusasutuste portaalide kasutusvõimalusi;
- 10) tunneb kodanikuõigusi ja -kohustusi, Eesti Vabariigi ja Euroopa Liidu kodakondsuse saamise tingimusi;
- 11) selgitab valimiste üldiseid põhimõtteid;
- 12) teab peamisi rahvusvahelisi organisatsioone, mille liige Eesti on;
- 13) nimetab Eesti parlamendierakondi;
- 14) teab Euroopa Liidu liikmelisusest tulenevaid õigusi, võimalusi ja kohustusi
- 15) teab ja oskab kasutada kontekstis mõisteid avalik arvamus, avalik elu, eraelu, ajakirjandusvabadus, ajakirjanduseetika, autoriõigus, autorivastutus, reklaam, intellektuaalomandi kaitse(plagiaat);
- 16) iseloomustab näidete varal avaliku ja eraelu piiride seadmist ning ületamist;
- 17) avaldab arvamust ajakirjanduses käsitletavate probleemide kohta; kasutab lihtsamaid uurimismeetodeid probleemide kirjeldamiseks;
- 18) teab reklaami funktsioone ja liike;
- 19) tunneb ja austab autori õigusi ning vastutust; viitab ja tsiteerib nõuetekohaselt.

- 20) teab ja oskab kontekstis kasutada mõisteid sotsiaalsed erinevused, sotsiaalne kihistumine, sotsiaalne sidusus, sotsiaalne tõrjutus, identiteet, mitmekultuurilisus;
- 21) märkab erinevusi sotsiaalsete rühmade vahel ja mõistab nende põhjusi;
- 22) väärtustab sotsiaalset õiglust ja sidusust;
- 23) väärtustab soolist võrdõiguslikkust;
- 24) mõistab kultuuride erinevusi ja oskab suhelda teiste kultuuride esindajatega.

Hindamine:

Hindan:

- 1) Arvamuslugu: Demokraatia
- 2) Kontrolltööd – Eesti valitsemiskorraldus
- 3) Iseseisvaid töid – põhiseaduse kasutamine
- 4) Kaardi tundmist – Eesti haldusjaotus
- 5) Lühireferaati: Ühiskond ja sotsiaalsed suhted
- 6) Arvamuslugu: Eesti riigi olevik ja tulevik
- 7) Jooksvalt tunnitööd, töövihikuülesandeid

Õppematerjalid:

Õpik "Sotsium"

Töövihik "Sotsium"

Vihik

Põhiseadus

Erinevad seadusetekstid

www.purposegames.com

wikipedia

Õppekäigud:

märts – ERM-i külastus

Märkused:

Õpilasel on igas tunnis kaasas tunniks vajalikud õppevahendid. Osaleb aktiivselt tunnitöös. Osaleb rollimängudes. Puudumise tõttu tegemata jäänud hindelised tööd tuleb järgi teha kahe nädala jooksul järelvastamise klassis. Puududes tuleb iseseisvalt teha e-kooli kantud kodused tööd. Kui töövihik on kodus, siis tuleb tunnis tehtud ülesanded kodus järgi teha.